

Dar Mowy: Czytanie i gra w słówka

Dzieci, które zaczynają chodzić do przedszkola posiadają zróżnicowany zasób słów. Znajomość i rozumienie dużej ilości słów są istotne w rozwijaniu umiejętności myślenia u dzieci i pomocne w przygotowaniu do nauki czytania. Oto kilka propozycji, które ułatwią dzieciom naukę nowych słów. Nigdy nie jest za wcześnie na jej rozpoczęcie!

Czytanie

Często czytaj dziecku, zarówno jego ulubione książeczki, jak i nowe książki z biblioteki. Wyjaśniaj mu znaczenie nowych słów, zarówno tych z książek, jak i innych przeczytanych lub usłyszanych w różnych okolicznościach.

- W rozmowie z dzieckiem używaj słów określających miejsce i położenie takich jak np. na górze, na dole, na prawo, na lewo. Wyjaśnij dziecku znaczenie pojęć przeciwnych np.: do środka lub na zewnątrz, w górę lub w dół, włączyć i wyłączyć, ciepło i zimno, szybko lub wolno.
- Stosuj synonimy–słowa o takim samym znaczeniu. Jeżeli dziecko opowiada o czymś, co wydarzyło się po obiedzie możesz mu podsunąć inne określenie i powiedzieć, że stało się to “wieczorem”.
- Wybierz jakieś nowe słowo i wyjaśnij dziecku, co ono oznacza. Powtarzaj to słowo często i w zrozumiałym kontekście. Przez pewien czas dla zabawy możesz nawet powtarzać to słowo przesadnie często. Jeżeli nowe słowo to np. “doskonały” to wszystko, co dobre i pozytywne możesz przez cały dzień nazywać za pomocą tego słowa. A następnego dnia pobawcie się wspólnie z dzieckiem “nadużywając” innego słowa, np. “świetny”.
- Możesz zawsze wozić w samochodzie jedną lub dwie książeczki albo nosić je w torbie lub plecaku i wykorzystywać do nauki nowych słów wtedy, gdy np. wspólnie z dzieckiem czekacie na swoją kolej w gabinecie lekarskim lub w kolejce do kasy. Możesz też pobrać kilka e-booków dla dzieci na swój tablet lub telefon.
- W bibliotece poszukaj książeczek, których tematyka zainteresuje twoje dziecko. Dzieci uwielbiają książeczki o zwierzętach, maszynach i z takich książeczek szybko nauczą się nowych słów.

Gry i zabawy

Proste gry w słówka pomogą dziecku poznać nowe wyrazy.

- Zaproponuj grę w tak-nie polegającą na odpowiadaniu na proste pytania. „Czy jesteś zielonego koloru?”, „Czy drzewa mówią?”. Możecie zadawać sobie pytania i odpowiadać na nie na zmianę.
- Graj w zgadywanki. Podaj dziecku pewne informacje o danym przedmiocie i poproś, żeby zgadło, co to jest. „Kupujemy to w sklepie spożywczym, jest żółte i podłużne. Skórę usuwamy, a zjadamy miąższ”. Podawaj dodatkowe informacje tak długo, aż dziecko odgadnie, że chodzi o „banana”. „Przychodzi codziennie do nas do domu. Jest ubrany w specjalny mundur i przeważnie coś nam przynosi. Dziecko domyśli się, że chodzi o „listonosza”. Możesz czytać dziecku definicje różnych słów ze słownika wyrazów dla dzieci i pytać, czy wie co oznaczają. Możesz zapytać: „ Czy pojazd oznacza osobę, samochód czy budynek”?
- Bawcie się w gry, które pomogą dziecku w zauważaniu podobieństw i różnic między przedmiotami. „Czym banan różni się od pomarańczy, a w czym jest do niej podobny”?
- Wspólnie śpiewajcie łatwe piosenki i recytujcie proste wierszyki
- Bierz udział w ulubionych zabawach dziecka. Możecie wspólnie pobawić się w dom i podczas tej zabawy dzieci będą udawać rodziców. Wyjaśnij im, jakie role odgrywają poszczególne osoby w rodzinie.

English Title: The Gift of Words: Reading and Games

13 Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386
Toll-free: 877-275-3227
E-mail: iel@illinois.edu
<https://illinoisearlylearning.org>

Illinois
State Board of
Education